

Dhamma centrum

BODHIPÁLA

okružník
září 2001

Podzim tento rok začal tak náhle - je druhý zářijový týden - stálý déšť a teploty okolo 6-7 stupňů. My tady v přírodě to cítíme o to direktněji - stále jsme ještě v "Dřevěnce" na Malé Skále. Navzdory nehostinnému počasí se meditační atmosféra přítomné skupiny zase jednou zřetelně prohloubila. Dolehly k nám i zprávy o teroristických útocích v USA. Informuji o tom stručně meditující, pak ale rychle přerušuji jejich diskutování. U slabších meditujících se snadno projeví tendence k popletení priorit a s tím související ztrátě *samádhi*. Světские záležitosti a náležitosti snadno začnou začátečníkům připadat důležitější než principy chráněného prostředí a pokrok v meditaci. Pak se jejich meditace snadno stane po-vrchní. Nic proti realitě pozemského světa - pokud tato pozemská realita zůstane tím, čím skutečně je a zaujme tomu příslušné místo, V průběhu intenzivního meditačního procesu je to rozhodně místo druhořadé.

Jedna z důležitých (ne-li nejdůležitějších) charakteristik pokročilejší meditace vzhledu a tomu odpovídajícího stylu života je jistá zdravá neodvislost od příjemných a nepříjemných pocitů, od nálad a emocí. Pokrok v Dhammě se pak projeví jednáním, které ne-vyvěrá ze slepých pocitových reakcí a pohnutek, které ale také není motivováno jen omezeným chladným rozumem, nýbrž jednáním, které pramení z uvolněného,

Buddhův soucit v pojetí Mahájány

vlastní život přesahujícího nadhledu a moudrosti. Ať život prezentuje svoji příjemnou tvář anebo tu nepříjemnou, prioritním cílem Dhammy není manipulovat skutečnost (a karmu) tak, aby se zvýšilo množství příjemných prožitků - to je, řekněme, až jejím druhým cílem. Prvořadým cílem (a pro ně-které lidi zároveň i cestou) je rozvoj schopnosti setkat se s čímkoliv s hlubokým vnitř-ním uvolněním, vyvážeností a mírem i jistým úsměvem. To jsou kvality pocházející právě z toho 'nadosobního', 'nadsvětského' nebo dokonce

'nadživotního' přehledu. Navenek toto hluboké uvolnění (čti 'odulpění' nebo 'osvícení') může vypadat dost různě - přesto v hloubce u realizovaných bytostí stále zůstává nezkalený sametový mír. A to i v případě, když začne hrozit světový konflikt, když lékař oznámí smrtelnou nemoc, když auto přejede milovanou kočku, nebo když někdo ničí opravdu dobrou věc.

Již v Buddhově době se přihodilo, že skupina lidí nespravedlivě pomlouvala Buddhovo učení i jeho obec - snad ze závisti. Skupina mnichů rozhněvaně bránila Buddhovu nauku. Když se to doneslo Buddhovi, ten je po-káral za to, že Dhammě právě neprokázali správnou službu. K tomu pak dodal: 'I kdyby vám loupežníci řezali kolena zubatou pilou a ve vás vznikl pocit nenávisti, v takovém případě nejednáte v duchu Dhammy'. To je silné přirovnání, které ale možná v průběhu tisíciletí také vedlo k některým nesprávným představám o buddhismu. Buddha rozhodně nedoporučuje nechat si vše líbit jako fackovací panák. Přiměřená obrana je zcela na místě (obrana přiměřená situaci a vývojovému stupni zúčastněných). Buddha ve svém příkladě mluví o netvoření zatěžujících, negativní karmy, která je tvořena nenávistí. Mluví o neopouštění vnitřního hlubokého míru ani v tak kritických situacích jako je umírání.

Zajímavou gradaci dostane celá záležitost, jednali se o případ, kdy loupežníci řežou zubatou pilou kolena vlastní dceři, vlastnímu otci nebo synovi. Ale i zde pravidlo nenávisti zůstává, pravidlo přiměřené, účinné obrany ale také.

Jak říká Bhante Visuddhacara: 'S volností žít a s volností umírat.' To má velkou hloubku, to naznačuje nejen skutečně nejdokonalejší, ale v posledku i nejkvalitnější životní postoj. Taková volnost a uvolnění je blízké cíli celé nauky. Konkrétní náplň takového života pak již nebude tak podstatná - někdo možná bude učit, jiný třeba štípat dříví, někdo se bude velmi angažovat ve společnosti, jiný odejde do lesa... - v každém případě to ale nebude postoj typu "láska a soucit za každou cenu" - postoj, který je v posledku schopen vyvolat válku.

Někteří lidé, když je upozorňuji na jejich příliš úzký, příliš jednostranný soucit z toho mylně dedukují, že Dhamma nedbá o společnost, nedbá o děláni dobrých věcí, o myšlení ušlechtilých myšlenek, že odrazuje od angažování se do dobrých věcí. Buddha radí dělat správné prospěšné věci - ale bez ulpělosti, utkvělosti a zaslepení. Je zajímavé, jak někteří dobří lidé to nemohou pochopit. Celý jejich civilní i duchovní vývoj šel směrem 'oškliv si neprospěšné věci a ulpi na těch dobrých a prospěšných'. Buddhova nauka zcela jinak učí 'angažuj se do dobrých věcí, distancuj se od neprospěšného ale nelpi ani na jednom ani na druhém'. Mezi tím je kardinální rozdíl. Že by to naznačovalo rozdíl mezi "Nebem" a "Nibbánou"? Zeptáme se na to pana Štampacha - moudřejších lidí než je on jsem v životě mnoho nepotkal.

Ať Dhamma pronikne do každého záhybu našeho života

Ashin Ottama

NÁVŠTĚVA 6TI TCHAJWANSKÝCH MNIŠEK NA BODHIPÁLE

koncem července 2001 se u nás krátce zastavila skupina čínských mnišek. Mistryně Wu-Jin s doprovodem byla na cestě Evropou a Bhante Dhammadípa je pozval i do České republiky. Podařilo se nám je pozvat do meditační místnosti, kde představená mniška Wu-Jin dala krátký rozhovor, který z čínštiny překládal Bhante Dhammadípa. Velmi vzcná a zajímavá byla pak jejich společná zpěvná recitace.

Mistryně Wu-Jin hraje klíčovou úlohu v oživení buddhistické ordinace pro ženy. V Bodh-Gaya se konalo již několik hromadných ordinací, kterých se zúčastnily ženy z mnoha buddhistických tradic - pokud vím, tak tam byly přítomny i mnišky z kláštera Adžána Sumedha. Mistryně Wu-Jin se velmi zasadila o ujasňování role buddhistických mnišek v moderním světě. Její na Západě asi nejznámější kniha se jmenuje "Choosing Simplicity" ("Volba jednoduchosti").

Při cestě Českou republikou mistryně Wu-Jin se dokonce ujala i křtu jednoho malého dítěte. Křesťanský kněz ho odmítl pokřtít, protože se provinilo. Provinilo se tím, že se narodilo mimo regulérní manželský svazek. Mistryně Wu-Jin se jen usmála a poznamenala, že dítě se neprovinilo proti Dhammě, proti běhu tohoto světa. A tak se v České republice možná poprvé v historii někdo stal buddhistou na základě regulérního křtu.

